

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) XXXIX (33)

Štev. (No.) 31

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

7. avgusta 1980

Problemi integracije

II.

Današnje napredne države si prizadevajo doseči čim večjo slovo med svojim ljudstvom, ker vedo, da sta mir in zadovoljstvo podlagi za kulturni in gmotni napredek. Lažje je to doseči v deželah, kjer je prebivalstvo narodnostno homogeno. A tudi kjer obstajajo jezikovne, verske in folklorne razlike, lahko družijo ljudi isti cilji.

V goste naseljenih državah predstavljajo emigrantje lahko velik problem, dočim so drugod priseljenski dotoki lahko tvorni element za rast družbe in napredek države.

Slovenski izseljenski otrok ima pri nas prvi pomemben stik z družbo v otroških vrtcih slovenskih šol. Leto pozneje začne s šolanjem v argentinskih učnih zavodih. Ti so mu prvi posredovalci tukajšnjega sveta in njega vrednot. To spoznanje bo poglobljalo skozi vso študijsko dobo, nato v poklicu, v občilih in književnosti. A že kot mladostnik bo kaj kmalu opazil razliko med družinsko vzgojo in zunanjim svetom. Tu bo ugotovil večjo strpnost v doslednem spoštovanju načel, miselnosti, pravičnega ravnanja, da se izogne zameri; videl bo, da so pojmi o poštnju povprečnejši in manj zahtevni.

Mladina se po svoji naravi rada zgleduje po kakorkoli pomembnih vzornikih. Dandanes velja predvsem vseučiliška izobrazba in nagli poklicni, ekonomski uspeh. Ne glede na način doseganja in pridobivanja tega, jih družba občuduje in posnema. Družina pa je našega mladostnika prepričevala, da je poleg tega važno še kaj drugega, npr. sodelovanje v slovenski skupnosti. A to zahteva časa, napore in žrtve. V tej dilemi se pojavi problem, kako vendarle zadostiti enim in drugim zahtevam. Razdvojenost bo večja, če dvomijo tudi starši. V takem primeru težko da bi asimilacija ne bila neizogiben zaključek.

To problematiko je odlično obdelal Frank Bükvič v svoji povesti Svaka. V njej opisuje zgodbo slovenskega izseljenca v Ameriki. Ko uvidi, da ameriška družba malikuje predvsem denar in uspeh, se nekaj časa trdo otepa in boji z vestjo, ki ga opominja na vse drugačno domačo vzgojo. Končno podleže vabljivostim udobja in si izbere najlažjo — celo kriminalno pot do bogastva.

Tudi v buenosaireškem okolju niso tuji takšni tragični pojavi. Vsakovrstna propaganda in literatura pospešujeta nezadovoljstvo, nejasnost in nezaupanje. Prepričujeta celo, da postajata nesebičnost in poštenost nenaravna. Okolje, v katerem se razvija današnje življenje, zahteva od posameznika in družin več, kot je človek pripravljen nuditi. Ker noče sodobna mladina v življenjski naglici in nestrpnosti izgubiti ničesar, izgublja iz dneva v dan samo sebe. Vendar naj bo odločitev slovenskega mladostnika za uravnovešeno integracijo zavestna in svobodna. Mnogokrat segajo vzroki za zavzetje napačnega stališča daleč nazaj v družinski krog.

Slovenski narod se pod tisočletno germansko nadvlado ni obdržal s kakimi vojaškimi upori ali s slovenskimi izjavami. Zdržal je, ker se je po družinah cenilo materinski jezik, slovenske tradicije in navade.

Z vključitvijo Slovencev v argentinsko okolje ostane slovenska govorica omejena v glavnem na družinski krog. Zato nosi družina vso težo odgovornosti za ohranjanje slovenske besede, kulture in sodelovanja v skupnosti. Neprecenljiva je podlaga, ki jo dobiva slovenski otrok v naših šolskih tečajih. Neredko so slovenski študentje med najboljšimi v argentinskih šolah. Mnogi se odlikujejo tudi v slovenskih. Zgode pa se tudi redki primeri, ko odličnjak iz argentinske šole odpove v slovenski. Za to so gotovo odgovorni starši. Skušnja uči, da tak otrok obžaluje v kasnejših letih to pomanjkljivost in očita staršem nezadostno zavzetost.

Pri učenju ne pride v poštev samo spomin. Prvenstvene važnosti so tudi intuicija in sposobnost presoje. Slovensko-argentinski dijak je s svojo dvojno oporo — Slovenija in Argentina — go-

Djilas razburja jugoslovanske vladarje

STRAH IMA VELIKE OČI

Opazni in značilni postajajo po Titovi smrti govori članov predsedstva jugoslovanske vlade, ko posvečajo posebno pozornost problemu notranje varnosti. Ostro stališče zavzemajo oblasti proti vsakršni politični opoziciji in dolže „nacionalistične ekstremiste“; kadar ugotavljajo porast „političnih zločinov“ v Jugoslaviji.

Osrednja tarča, poleg mnogih stranskih, je to pot vodilni jugoslovanski oporečnik Milovan Djilas, bivši vladni podpredsednik, bivši Titov najožji sodelavec in osebni prijatelj ter neusmiljen in brezobziren revolucionar; kasneje kritik sovjetskega, Titovega in političnega režima, kljub oporečnosti vztrajni komunist; petkratni pripornik za skupnih devet let; avtor politično-ideoloških knjig, člankov, intervjujev. O njem smo že večkrat pisali in so podrobnejši podatki za naše bravce odvisni.

DJILAS PODIRA TITOV MIT

Prav zaradi ponovnih intervjujev za inozemske časopise in revije si je mož zdaj nakopal srd in maščevanje tudi zdanjih jugoslovanskih ukazovavcev. Zaradi intervjujev, da. Vsaj na vdize. A nemara predvsem zavoljo svoje pravkar izšle knjige *Wie man nicht handeln sollte* (Kako naj bi se ravnalo), založba Molden, Dunaj. Nekaj tekstov je vse do izdaje v nadaljevanjih objavljala nemška obveščevalna revija *Der Spiegel*. Stvarno, nezanesenjaško in ne sovražno, a dosledno podira Djilas v tej knjigi lažno podobo Tita-malika in ga ruši kos za kosom z visoko in skrbno zgrajenega piedestala. Malone ves svet je celo oporno kamenje polagal ob ta podstavek ob Titovi smrti. Trdnost tedaj zajamčena. Obenj, ob ta opornik, ob izžarevajoči mit malika se oslanjajo Titovi oblastniški dediči pri utrjevanju svojega gospostva. Ni kazalo iti slabo, čeprav ne kar vse kot po loju. A tedaj se na mah spet pojavi Djilas s svojimi kritičnimi intervjuji in vrhu tega še s celo knjigo realističnih, umičujočih orisov pralika.

BEOGRAJSKA PRAVDA JURIŠA

Prvi neizbežen in nujen obratni odziv so bili partijsko zaukazani napadi na avtorja. Tako je že 2. julija v beograjski Pravdi v trikolonskem napadu urednik Savo Krzavac pod naslovom „Djilasovi intervjuji — zaslepljenost odpadnika“ obdelal Djilasa kot „koristno budalo reakcionarnih sil“ v inozemstvu. Očita mu onečaščenje Titovega spomina, blatenje partizanskih bojev in povezovanje bivših partizanskih sovražnikov: srbskih četnikov, hrvaških ustašev, slovenskih belogardistov, promoskovskih kominformistov, skratka, vseh sovražnikov samoupravnega sistema v svobodni Jugoslaviji. Medtem ko ves svet občuduje Jugoslavijo in Tita — pravi Krzavac — zaradi dosežka najvišje stopnje osvoboditve dela in človeka, pljuje Djilas na svojo domovino in njene dosežke, ker se v svojem patološkem strahu boji pasti v pozabljenje. Njegovi gospodarji na zahodu mu plačujejo velike nagrade za njegovo delovanje. Poleg tega dobiva še doma visoko pokojnino. Njegove knjige: *Novi razred*, *Vojni čas*, *Nepopolna družba* in dr. so najpomembnejši viri zahodnjaške črne propagande reakcionarnih krogov proti narodnoosvobodilni borbi. Zaradi svojega manjvrednostnega kompleksa — trdi Krzavac — skuša Djilas ostajati v

tovo bolj usposobljen. Poleg tega je slovensčina s svojo svojskostjo odlična podlaga za priučenje drugih jezikov.

Tukajšnje okolje in slovenska skupnost nudita naši mladini obširna in obetajoča obzorja delovanja, kar pa zahteva pogumno odločitev slovenskih družin in mladostnikov samih.

K. C. i.

žarišču svetovnega mnenja. Pridružuje se vsaki protijugoslov. gonji, najsi bo kot besednik, orodje ali aktivno. In to vselej takrat, kadar okoliščine omogočajo največjo škodo.

Ob koncu svojega članka Krzavac odkrito zapreti: Proti takim sovražnikom smo se vedno borili z ideološkimi, političnimi in tudi z administrativnimi sredstvi.

STANE DOLANC VIHTI KOPJE

V Sloveniji je član CK ZKJ (Centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije) ostro napadel gospodarske disidente. Govoril je 4. julija na zborovanju v Žužemberku. Bil je dan borec in podjetja Iskre. Razumljivo je, da je pel hvalospeve Titu in poudaril: „Tito pomeni za nas predvsem revolucijo...“. V drugem delu govora pa je, kot piše Delo z dne 5. julija napadel jugoslovanske disidente, pri čemer je največ očitkov letelo na Djilasa, dasi ga ni imenoval. Takole je govoril: „Naše notranje trdnosti, zvestobe revoluciji in pa zvrnanosti — ob zavesti, da nas s simpatijami in priznanji spremlja velik del sveta — ne more omajati dejstvo, da so se v zadnjem času pojavili v nekaterih časnikih buljarskega tiska na Zahodu članki in intervjuji, katerih vsebina je takšna, da ne vem, kako bi jo njihovi avtorji odnesli, če bi jim mi v Jugoslaviji objavili. Gre za peščico moralno propadlih ljudi, ki živijo v Jugoslaviji, so pa že dolgo v konfliktu s politiko, ki sta jo vodila naša Partija in tovariš Tito. Zastavljajo se ob osebnosti tovariša Tita, Kardelja in številnih njunih bojnih tovarišev — posebej pa ob tovarišu Tita — z besedami, ki jih ni doslej napisal niti izgovoril noben sovražnik naših narodov ter narodnosti in naše države. Znano je, da pišejo za denar, da v njihovih izdelkih ni nobenih, celo niti temeljnih človeških vrednot, temveč jih prežemajo mrznja, izdajalstvo, brezizhodnost in ne le protikomunizem, temveč tudi totalna človeška nemoralnost.“

Nič nenavadnega ni, da to objavljajo ustaši in četniki ter da jih podpirajo ostanki fašistične emigracije in najbolj reakcionarni krogi v tujini. Ne preseneča nas tudi to, da se ti ljudje, čeprav so včasih nekateri izmed njih bili komunisti, povezujejo v boju proti socialistični samoupravni Jugoslaviji s komerkoli. Zdavnaj so že politično mrtvi ne le za naše ljudi, temveč tudi za svet in vse, kar delajo so le poizkusi provokacij in vznemirjanja naših ljudi in zavajanja napredne svetovne javnosti, ki se je tako opredelila za Titovo Jugoslavijo.

NIN OČITA DJILASU ZVEZE Z USTASI, ČETNIKI IN BELOGARDISTI V EKSILU

Nato se je v beograjskem tedniku NIN, 13. julija urednik Dragan Marković spodtaknil ob Djilasovem intervjuju z Georgesom Urbanom za Radio Free Europe. Djilasove izjave je celo potvoril, ko ga dolži vojnega hujskaštva, propagiranja sovraštva in uporabe nasilja, kjer bi bilo to potrebno za uničenje komunizma. V resnici je v intervjuju govoril le o stavkah in demonstracijah kot protest in pritisk zatiranega ljudstva na komunistični režim. Nadalje oporeka Marković Djilasovo izjavo ameriškem tisku januarja o nesmiselnem vztrajanju Jugoslavije v bloku nezvezanih po Havanski konferenci septembra 1979. Namesto tega naj bi se Jugoslavija priključila zahodnemu bloku.

V istem članku se Marković oslanja na Djilasov intervju za Encounter decembra 1979, češ, tudi tedaj se je opredelil proti déntente, zagovarjal prioriteto modernega tehnološkega orožja in protestiral proti ravnovesju sil. Djilasovo delovanje ni bilo nikdar samo ideološko protikomunistično — pravi Marković — temveč predvsem protijugoslovansko in protititovsko. Ko se je 1968 na svojem

MILOŠ STARE — ČASTNI ČLAN ZEDINJENE SLOVENIJE

Upravni odbor Zedinjene Slovenije, našega osrednjega in predstavnškega društva, je imel 17. junija izredno in obenem slavnostno sejo. Predsednik g. Božo Stariha je v svojem govoru prikazal življenjsko pot in delo Miloša Stareta, ki je 11. junija obhajal svojo 75-letnico. Poudaril je posebej njegovo prizadevanje za povojne begunce, ko je deloval v Rimu, v Argentini pa je bil takoj v prvih začetkih konec leta 1947 gonilna sila pri postavljanju temeljev organizacijskemu delovanju in razvoju naše slovenske skupnosti in bil glavni pobudnik ustanovitve Društva Slovencev. Posebno se je trudil za povezavo vseh naših demokratičnih izseljencev na temeljih slovenstva in krščanstva. Predsednik Božo Stariha je nato predlagal, da upravni odbor imenuje Miloša Stareta za častnega člana Zedinjene Slovenije v zahvalo in priznanje. Predlog je bil sprejet z odobravanjem.

Po seji so zastopniki Zedinjene Slovenije izročili Milošu Staretu pergamentno diplomu, delo podpredsednika Zedinjene Slovenije arh. Jureta Vombergarja, z napisom:

Upravni svet Zedinjene Slovenije imenuje

Miloša Stareta

ustanovnega člana in prvega predsednika društva, ob njegovi 75-letnici za

ČASTNEGA ČLANA

Emil Cof tajnik

Božo Stariha predsednik

Buenos Aires, 17. junija 1980.

Medorganizacijski svet, v katerem so poleg Zedinjene Slovenije in zastopnika Dušnega pastirstva, vsi Domovi v Velikem Buenos Airesu je po sklepu seje z dne 18. julija poslal g. Milošu Staretu sledeče pismo:

Spoštovani gospod Miloš Stare!

Medorganizacijski svet je na današnji seji z navdušenjem sprejel na znanje, da Vas je Upravni svet Zedinjene Slovenije za Vaše zasluge kot soustanovitelj in prvi predsednik tedaj imenovanega Društva Slovencev, kakor tudi za Vaše delo kot predsednik Narodnega odbora za Slovenijo ter ustanovitelj in izdajatelj *Svobodne Slovenije*, na slavnostni seji dne 17. junija 1980 izvolil za častnega člana Zedinjene Slovenije.

Medorganizacijski svet Vam čestita k lepemu življenjskemu jubileju in prosi Vsemogočnega naj Vas še mnogo let ohrani zdravega med nami.

Lepo pozdravljamo.

Božo Stariha in Emil Cof, Zedinjena Slovenija; dr. Alojzij Starc, Dušnopastirstvo; Jože Vidmar, Slovenski dom Berazategui; Ježe Markež, Slovenski dom Carapachay; Pavle Malovrh, Naš dom San Justo; Franc Pernišek in Srečko Rus, Društvo Slovenska pristava; Franc Fajfar, Slovenski dom v San Martinu; Matevž Potočnik, Slomškovo dom - Ramos Mejía; Ignacij Glinšek in Reven Slavko, Društvo Slovenska vas.

Dr. Tine Debeljak

(23)

NEKAJ POGLEDOV Z NAŠE PERSPEKTIVE NA JOSIPA BROZA-TITA

PODIRANJE MIHAJLOVIČA IN DVIGANJE TITA

V zvezi z ustvarjanjem druge fronte na Zahodu Evrope, je tudi reševanje meščanske vojne v Jugoslaviji med dvema „protiokupatorskima gibanjima“ — četniki in partizani, ali: med Mihajlovičem in Titom. Kako je šla cikcakasta pot za drugo fronto, sem nakazal v prejšnjem poglavju, zdaj naj v skopih besedah očrtam vzporeden razvoj podiranja Mihajloviča in dviganje Tita v času priprav za invazijo in za prvi se-

potovanju v ZDA Djilas spotoma sestaj z raznimi četniškimi ideologi, ustaškimi ekstremisti, z Bogdanom Radico, Brankom Pešljem in s slovenskim belogardiškim vodstvom v eksilu in je tedaj utrdil svoje sodelovanje z njimi. Radica da je v nekem zdmskem časopisu dejal: „...nihče ni prispeval k uničevanju komunizma več kot Milovan Djilas.“ Djilasovo izjavo v omenjenem intervjuju, da „morajo imeti protikomunistični borci enako zaupanje v svoje prepričanje in vlogo kot so jo imeli komunisti v svojem boju za oblast“, tolmači Marković kot tipičen primer Djilasovega hujskanja k nasilju. „V tem vidi zadnjo možnost zadostiti svojemu nenasitnemu pohlepu po oblasti.“

Na vse to je Djilas dejal nekemu tujemu dopisniku, da so ti napadi za čuda podobni uvodom v aretacije prejšnjih let. In neki višji partijski funkcionar je časnikarju zatrdil: „Naše potrpljenje bi moglo biti kaj kmalu izčrpano.“ To bi mogel biti drugi odziv Djilasu. Da, da! Strah ima velike oči...!

O Djilasovi najnovejši knjigi, ki je predvsem trn v partijskih petah, bomo kaj več poročali.

stane med velikimi tremi v Teheranu konec novembra 1943, kar bo vsebina šele poznejšega poglavja.

Zunaj vseh sporov zgodovinarjev je ugotovitev, da je bil prvi protihitlerjanski oboroženi upornik v Evropi jugoslovanski polkovnik Draža Mihajlovič. Ta ni priznal jugoslovanske vdaje in je ostal nadalje v vojni z okupatorji. Njegova svobodna četa na Ravni gori predstavlja staro kraljevsko vojsko v domovini, zvesto prisegi kralju in domovini.

Zato si je Mihajlovič postavil za glavni cilj 1.) borbo proti okupatorjem, in 2.) proti ustašem, ki so se ločili od države in so tako postali glavni vzrok za notranji razpad Jugoslavije. Ta odpor proti kapitulaciji je šel svojo pot od 6. aprila, ko je bila na pr. Kom. partija Jugoslavije (KPJ) še vedno zavaznik nemško-sovjetske pogodbe iz 1. 1939, torej prijateljstva z nacisti. Kakor vemo iz člankov poslanika K. Fotića (v Glasu Kanadskih Srbov iz 1. 1957, od 6. 3. naprej, na katere bom še večkrat opozoril), je prvo poročilo o Mihajlovičevem nastopu prišlo v ZDA šele 8. sept. 1941. Takoj je Mihajlovič postal junak svetovnega pomena, ker se je edini drznil upreti Hitlerjevi sili v Evropi, oz. ki ji ni podlegel. Ta odpor je bil v mnogih pogledih tudi propagandno pretiran. Tako je bil na pr. Mihajlovič po Gallupovem poizvedovanju razglašen za „največjega vojskovodjo leta 1942, pred Cankajškom in Timošenkom, ki sta mu sledila (Fotić, 1. c.). Jugoslovanska vlada ga je takoj postavila za ministra vojske, ki se je boril na terenu, kar je dygalo njegovo junaštvo in junaštvo njegovih četnikov skoraj v mit.

(Ne mislim tu govoriti o razmerju četnikov do ustašev, in tistih nerazum- (Nad. na 2. str.)

Slovinci v Argentini

(Nad. s 3. str.)

ni odbor Dominik Heinrich in Luka Grintal, razsodišče Peter Bajda st. in prof. Božidar Bajuk, gradbeni odbor: arh. Božidar Bajuk, Maks Ovčjak in Frido Hirschegger; pevski zbor zborovodja Božidar Bajuk, šolski odbor Jaka Bajda, ga Pavlina Bajda in ga. Ovčjak Ana; srednjesolski odbor inž. agr. Marko Bajuk; stalni član dušni pastir g. Jože Horn.

Bb.

SLOVENSKI DOM
SAN MARTIN

MLADINSKA RAZSTAVA

Sanmartinska mladina nas je prijetno presenetila s svojo razstavo, ki jo je pripravila v Slovenskem domu v San Martinu. Razstavo je v soboto, 12. julija zvečer odprla Mirjanka Voršič, predsednica SDO v San Martinu, in je bila na ogled rojakom tudi še v nedeljo, 13. julija.

Štirinajst mladih je razstavilo mnogo lepih in tudi kvalitetnih del: slik, fotografij, rezbarij, ročnih del in celo — pesmi. Lep album z nekaj pesmi mi je predstavil Jože Lenarčič. Lučka Voršič je s številnimi slikami dokazala, da ima spretno roko in umetniški okus zlasti pri oblikovanju obrazov. Viktor Leber je razstavil prav originalne slike. Olga Lenarčič je pokazala na statvah stlane lepe vzorce. Elizabeta Petkovešek je razstavila prtičke, tapete in punčko iz blaga, Veronika Petkovešek pa okusno pobarvane krožnike in vezene. Gabrijel Petkovešek je razstavil dela iz grobega sukanca. Lepe vezene sta pokazali Monika in Suzana Strle. Mojca Oberžan pa je pokazala svojo spretnost z vezeninami, spleteno jopico in s prtičkom v narodnih barvah. Originalno idejo je imela Pavlinka Voršič, ki je napravila Kristusa na križu iz rabljenih vžgalic. Inž. Miha Potočnik se je pokazal kot spreten in bistroumen karikaturnist. Mnogo občudovanja so žela dela Ivana Jermana, ki je že ponovno dokazal, da je odlični rezbar. Razstavil je dva grba, dve rezljani letali, kipec Device Marije in odlično izdelan velik šah z izrezljanimi figurami. Razstavo si je poleg številne mla-

dine ogledalo tudi mnogo starejših rojakov. Sanmartinska mladina zasluži veliko pohvalo za to svoje delo. V. F.

LIGA ŽENA-MATI

16. t. m. je sanmartinska Liga Žena-Mati spet imela svoj redni mesečni sestanek. Govoril nam je naš priljubljeni govornik, gospod Rudolf Smersu. Tema: „Začetki socialnega in političnega gibanja na Slovenskem“. V odličnem in zelo zanimivem govoru, katerega bi se morali udeležiti tudi drugi Sanmartinci, posebno pa še mladina, nam je nakazal vse začetne in naslednje težave pri razvoju naše narodne zavesti, kulture, socialnega gibanja. Članice so g. Smersuju hvaležne za tolikšno pozornost.

Prihodnji sestanek bo — izjemoma — na tretji ponedeljek 18. avgusta in govornica nam bo vedno zaželena ga. Mira Eckerjeva. Bo ob običajni uri.

na DOM
SAN JUSTOSESTANEK STARŠEV SOLE
„FRANCETA BALANTIČA“

„Življenje v naših družinah“ je bila tema tema predavanja, ki ga je imela ga. Mirjam Rantova v nedeljo, 13. julija, v Našem domu v San Justu. V bogatih mislih je nakazovala, kaj je treba storiti, da bodo naše družine polne slovenske besede in slovenskega duha. Posebej je poudarila važnost slovenskega govorenja med starši in otroci, med možem in ženo in med otroci samimi.

Spomnila je na slovenske revije in časopise. Omenila je slovenske knjižnice, ki naj-kraše vsako družino. Tudi na slovenske plošče ne smemo pozabljati. Skratka: če hočemo, da bo našim družinam materin jezik najdražja dota, kot je zapisal škof Slomšek, potem mora biti vsaka slovenska družina košček Slovenije v svetu.

V razgovor je poseglo več staršev. Bogate njihove izkušnje so še poglobile aktualno predavanje. Voditeljica šole gđe. Angelca Klanšek pa je spomnila starše, kako naj sodelujejo s šolo, da bodo uspehi večji, otroci pa bogatejši v slovenski besedi. Sestanek je vodil Pavle Malovrh, predsednik šolskega odbora.

PO ŠPORTNEM SVETU

NA 39. BALKANSKEM atletskem tekmovanju, ki je bilo končano 15. junija v Sofiji, so med moškimi in damami slavili Bolgari, jugoslovanska moška ekipa je bila druga; ženska pa tretja, za Romunkami.

SLOVENSKI PIVALCI so v švicarskem mestu Chiasu nastopili na velikem mednarodnem plavalnem turnirju. V zelo močni konkurenci se je precej slovenskih plavalcev uvrstilo med prvo dvajsetorico. Najbolj se je odrezala Kranjčanka špela Rebolj, ki je bila peta na 400 m prosto in tretja na 800 m prosto z novim slovenskim rekordom 9:29,62. Reboljeva, ki je še mladinka, je razen tega dobila posebno priznanje za najboljši rezultat v svoji kategoriji.

ČUDNI NOGOMETNI REZULTATI na raznih tekmovanjih nogometnih lig dokazujejo, da v športni „samoupravni“ družbi nekaj ni v redu. V drugo zahodno nogometno ligo se je uvrstil Gošk-Jug iz Dubrovnika, ki je premagal Zagrebačke plave s potrebnimi 9 goli razlike. Zadnji gol so zabil Jugovci ravno v zadnji minuti, ko so „vedeli“ kakšno razliko potrebujejo... Nič pa jim seveda ne bi pomagalo, če bi varaždinski Varteks zmagal proti BSK iz Slavovskega Broda. Toda Bskovcem se je posrečilo v 89. minuti izenačiti in tako narediti uslugo Jugovcem, ki so v zadnji minuti dosegli potrebni gol. Zveze pa so brez dvoma dobro delovale...

V KRALJEVU v Srbiji je bilo 7. julija končano tekmovanje atletov mladincev za pokal republik in pokrajin. Pri fantih so prepričljivo zmagali reprezentanti Slovenije, ki so pustili daleč za seboj Hrvate in Srbe. Dekleta so se morale zadovoljiti z drugim mestom za Vojvodinkami.

Mednarodni teden

V BOLIVIJO se vrača vsakdanjo življenje. Vlada se pogaja le še z upornimi rudarji, ki kot zadnji še predstavljajo upor proti vojaškemu udaru. Siles Zuazo, ki je bil že tretjič izvoljen za predsednika, in prav tako tretjič ni mogel zasedeti vladne palače, se je že vdal v usodo. Novi predsednik, general Meza, pa je izjavil, da se vojaški vladi nikamor ne mudi, in da misli ostati kakih dvajset let. Bolivijska Cerkev pa se je izrekla proti nastopanju vlade. Nadškof iz prestolnice La Paz, mons. Manrique je izjavil, da se „domovina nahaja v nevarnosti“.

PREDSEDNIK Carter ima probleme s svojim bratom. Dokazali so mu, da je sprejel denar kot podkupnino od Libije. Sedaj se celo govori, da bi zaradi tega škandala, zamenjali Carterja kot predsedniškega kandidata na demokratiški listi. Govori se celo o možnih naslednikih: Walter Mondale, Edmund Muskie, ali celo Edvard Kennedy.

JUDOVSKI PARLAMENT je izzval kritike mednarodnih organizmov in držav, ko je soglasno proglasil Jeruzalem za prestolnico države.

NA PLANETU MARSU je možnost za obstoj vode. Tako so ugotovili ameriški znanstveniki v Los Angeles, in sicer na podlagi radarskih signalov, ki so jih poslali tja v letih 1971 in 1973.

AKTUALNO PREDAVANJE
V "SLOGI""Gospodarstvo
v Argentini"

govori DR. MARKO KREMŽAR

petek, 8. avgusta 1980 ob 20. uri
Člani in prijatelji prisrčno vabljeni!JAVNI NOTAR
FRANCISCO RAUL
CASCANTE
Escribano PúblicoCANGALLO 1642 BUENOS AIRES
prtiličje, pisarna 2
T. E. 35-6827Prof. dr. JUAN
JESUS BLASNIKšpecialist za ortopedijo
in travmatologijoMARCELO T. DE ALVEAR 1241, PRITL.
CAPITAL FEDERAL T. E. 393-3536Ordinira v torek, četrtek in soboto
od 17 do 20. Zahtevati določitev
ure na privatni telefon 666-4366.

NA 841 KM DOLGI etapni kolesarski dirki „Po Jugoslaviji“ je osvojil prvo mesto po devetih letih jugoslovanski reprezentant, Slovenec Bojan Ropret iz Kranja. V ekipnem tekmovanju je bila prva Sovjetska zveza, druga Francija, tretja pa Jugoslavija.

NA TEKMOVANJU za evropski pokal na divjih vodah v Breuilu v Franciji je kanuist Srečo Masle zasedel tretje mesto v enojcu, v ekipnem spustu pa so zasedli prvo mesto kanuisti Kukec, Pintar in Masle.

NA MLADINSKEM ROKOMETNEM turnirju republik je ekipa Slovenije nepričakovano osvojila prvo mesto, čeprav je v prvem delu izgubila s Hrvaško in igrala le neodločeno z Bosno in Hercegovino. V finalni tekmi je premagala Vojvodino s 25:20. Za Slovenijo so igrali Gjurin, Jonak, Lapajne, Seško, Tiselj, Selčan, Razgor, Zakotnik in Čotar.

OD VSEPOVSOD

„NAŠ VSAKDANJI ZRAK“ — Z vsakim vdihom oziroma izdihom spravimo v pljuča ali pa izpustimo iz njih okoli pol litra zraka. V minuti gre tako skozi pljuča šest do sedem litrov zraka, v eni uri 400 do 500 litrov. Če pa še izračunamo težo zraka, ki smo ga v enem dnevu vdihnili, bomo kar presenečeni: Bil je zrak kar 10 do 12-krat težji od hrane, ki smo jo v istem času zaužili.

Kaj pa teža zraka, ki pritiska na človeško telo? Ker na vsak kvadratni centimeter zemeljske površine pritiska zrak s težo okoli 1,033 kg, na povprečnih 15.000 kv centimetrov človeškega telesa pritiska okoli 15.000 kg ali 15 ton. Kar precejšnja teža, ki pa se na našo srečo izenači z notranjim pritiskom v človeškem telesu.

V zraku, ki ga vdihavamo, je okroglo 4/5 dušika, ki ga za razvoj potrebujejo rastline, ne pa človek ne žival. Za nas in za živali je važna preostala petina prostornine zraka, ki jo sestavlja kisik, nujno potreben za dihanje. Razen tega pa je v petini zraka še nekaj ogljikovega dioksida, vodika in neznatne količine žlahtnih plinov, kot so neon, helij, kripton, ksenij.

OBVESTILA

SOBOTA, 2. avgusta:

V Slovenskem domu v Berazateguiju sv. maša za Dolezlava Cvetka, čelnega ustanovitelja organizirane slov. skupnosti v Berazateguiju ob 20. obletnici smrti.

Koncert Marijinih pesmi v priredbi SPZ Gallus ob 20. uri v cerkvi Naše Gospe iz Fatime v Lomas del Mirador.

Redni pouk Slov. srednješolskega tečaja v Slovenski hiši ob 15. uri.

V Slovenskem domu v San Martinu ob 20 mladinska sv. maša, ob 21 predavanje prof. Tineta Vivoda. Tema: „Zavest skupine“ in debata o tem.

Sestanek SKAD-a po skupni maši ob 19.15 v Slovenski hiši. Na sporedu razgovor z biok. Francijem Markežem o važnosti humanistične formacije tudi pri tehničnih poklicih.

Misijonski krožek Slovenske vasi, prireja ob 18. uri vsakoletni Misijonski srečolov v pomoč slovenskim misijonarjem na Madagaskarju. Lepo vabljeni!

NEDELJA, 3. avgusta:

Mladinska sv. maša in zvezni sestanek SDO in SFZ s predavanjem g. Jožeta Bokaliča CM v Slovenski hiši ob 9.30.

Na Slovenski Pristavi v Castelarju Otroški dan.

ESLOVENIA LIBRE

Editor y director: Miloš Stare

REDACCION Y ADMINISTRACION:

RAMON L. FALCON 4158

1407 BUENOS AIRES

ARGENTINA

Teléfono: 69-9503

Uredniški odbor:

Miloš Stare, dr. Tine Debeljak,
Slavimir Batagelj in Tone Mizerit

Correo Argentino Central (B)	FRANQUEO PAGADO Concesión Nº 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión Nº 3824
Registro Nacional de la Propiedad Intelectual Nº 1.419.886	

Naročnina Svob. Slovenije za l. 1980: za Argentino \$ 88.000.—, pri pošiljanju po pošti \$ 93.000.—; ZDA in Kanada z avionsko pošto 40 USA dol.; obmejne države Argentine 35 USA dol.; Avstralija 60 USA dol.; Evropa 43 USA dol.; ZDA, Kanada in Evropa z navadno pošto 35 USA dol.

TALLERES GRAFICOS "VILKO" S.R.L., ESTADOS UNIDOS 425, 1101, BUENOS AIRES, T. E. 33-7213



URADNE URE:

PONEDELJEK, SREDA IN PETEK
OD 15. DO 19. URE

PODRUŽNICA:

SLOVENSKI DOM - SAN MARTIN
CORDOBA 129 - T.E. 755-1266
TOREK IN ČETRTEK OD 18. DO 20. URE

Naš dom San Jus'co. Ob 17. uri igra: Pogumni Tonček.

Misijonski krožek Slovenske vasi, prireja ob 18. uri vsakoletni Misijonski srečolov v pomoč slovenskim misijonarjem na Madagaskarju. Lepo vabljeni!

PETEK, 8. avgusta:

Sestanek Zveze slov. mater in žena v Slovenski hiši ob 20. uri. Predava dr. Miha Stariha „Vpliv in posledice arterioskleroze“.

V prostorih SLOGE ob 20. uri predavanje dr. Marka Kremžarja o Gospodarstvu v Argentini.

SOBOTA, 9. avgusta:

Pevsko glasbeni festival SDO in SFZ v Slovenski hiši.

NEDELJA, 1. avgusta:

PEGI vaja pod vodstvom ge. Lučke Jermanove ob 11. uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 17. avgusta:

Slovensko romanje v Lourdes ob 15.30 uri.

SOBOTA, 30. avgusta:

V Slovenski hiši nadaljevanje Filozofskega ciklusa predavanj dr. Milana Komarja. Pričetek ob 16. uri v mali dvorani.

NEDELJA, 31. avgusta:

Celodnevna prireditve v slov. zavetišču dr. Gregorija Rožmana ob 10-letnici blagoslovitve temeljnega kamna in 5-letnice otvoritve.

V SOBOTO, OB 20. URI, NA SVIDENJE NA
GALLUSOVEM KONCERTUNASA GOSPA IZ FATIME
CERRITO 2300

LOMAS DEL MIRADOR

Naš dom

San Justo

LEPO VABI NA
I G R O

Pogumni Tonček

V IZVEDBI SOLE "FRANCETA BALANTIČA", KI BO
v nedeljo, 3. avgusta, ob 17. uri

Režija: FRIDO BEZNIK

Scena: TONE OBLAK

S D O Zvezna odbora S F Z

pevsko - glasbeni festival,

ki bo v dvorani Slov. hiše, R. Falcón 4158,
v soboto, 9. avgusta, točno ob 20,30 uri.Sodelovalo bo nad 160 deklet in fantov iz vseh okrajev Velikega
Buenos Airesa. Vstopnice na voljo pred prireditvijo, od 18,30 ure.ORGANIZACION
ESLOVENA INMOBILIARIA

T. E. 651-5885

HIPOLITO YRIGROYEN 2946 - S. JUSTO

O. E. se Vam iskreno zahvali!

Nikdar nismo pričakovali v tako
kratkem času toliko zanimanja,
zaupanja in novih prijateljev.Hvala Vam. Vedite, da nas vaš
telefonski klic ali obisk počasti.

Novice iz Slovenije

CERKNO — Bogata nahajališča bakrove rude so našli v okolici Cerknega. Sicer so v Cerknem pred 120 leti že kopali bakrovo rudo, a so čez nekaj let rudnik opustili, med vojno so pa Italijani ponovno rudnik odprli. Po vojni so ugotovljali, da se rudnik ne splača, ker da so zaloge premajhne, sedaj so našli nove zaloge pri Škofjem in Sovodnjah in že računajo, koliko bi stale naložbe za gospodarsko izkoriščanje zalog.

NOVO MESTO — Grad Hmeljnik, eden najimenitnejših dolenskih gradov, je bil „uničen šele med drugo svetovno vojno“ (Delo, 10. 7. 80. — Podčrtalo ur.). Sedaj ga obnavljajo in že postavljajo ruševine podobne nekdanjemu močnemu gradu, pomembnemu braniku v času turskih vpadov.

LJUBLJANA — Sanitarna inšpekcija je pregledala „družbeno“ prehrano v sedmih vrteih ter petih šolah in internatih. V polovici teh ustanov — kar v petih vrteih ter v Domu tehničnih šol — je inšpekcija našla higiensko oporečna živila in je odgovorne prijavila temeljnemu javnemu tožilstvu. Pregledali so tudi šest slaščičarskih delavnic, tri trgovine, sedem gostiln in en „obrat družbene prehrane“. V teh ni inšpekcija našla hujših prekrškov, le ponekod so našli večje količine živil s pretečenim rokom porabe. Higiensko oporečnost živil so pa našli v medvoškem Donitu, v osnovni šoli v Pirničah, v Domu starejših občanov na Bijičevičevi ulici, pa v velikih trgovinah Nama in Emona-Maximarket. Bakteriološki izvidi so pokazali slabo higieno naprav, opreme, pribora in rok tistih, ki imajo opravka z živili in osnovnih šolah v Polju, za Bežigradom, na Bičevju in v Domu tehniških šol na Vidovdanski cesti pa v tovarni celuloze v Medvodah in v bifeju ljubljanskega sodišča.

ZALEKON — Hmeljarjem je vreme bolj naklonjeno, kot turističnim delavcem. Če bo vreme avgusta lepo, bodo pridelali kakih 3000 suhih hmeljevih kobulic. Približno 2200 ton bodo izvozili in ker računajo, da bodo na tuje uspešno prodajali hmelj še vsaj pet let, bodo del dobička vložili v nova hmeljišča.

MURSKA SOBOTA — Deževno vreme v juniju je preprečilo spravilo žita s polj slovenske žitnice — Pomurja. Prve snope ječmena so pospravili šele prve dni julija, pšenico pa so začeli žeti sredi julija. Pa so še težave z dotrajanimi stroji in pa težave z odkupom. Ni denarja, ker v Ljubljanski banki še niso našli rešitve za financiranje.

ČRNOMELJ — Delavci črnomeljske livarne Belt so odšli na kolektivni dopust v prvi polovici julija. Že od začetka leta se v livarni spoprijemajo s težavami: ukinitelj so uvoz sivega železa iz Sovjetske zveze, jugoslovska dobavitelj iz Iljaša in Vranješa pa sta dobavila le 2.900 ton sivega surovega

železa, kar je za 3000 ton premalo za izpolnitev proizvodnega načrta. Primanjkljaj so krili z uvozom iz zahodnih držav, a so si v Beltu s tem poslabšali plačilno bilanco, s konvertibilnim trgov za desetkrat. Sedaj pa jim je zmanjkalo koksa, ki ga dobivajo iz Lukovca. Dobavljajo ga pa ne, ker osrednja vlada ni odobrila novih cen. V Lukavcu so marca zvišali ceno koksu za 38 odstotkov, Belt je pristal, toda zvezni zavod je odobril le 19 odstotno zvišanje in sedaj koksa ni...

TOLMIN — Opušeni dijaški dom v Tolminu bo prevzelo v upravo — brezplačno — podjetje Lasta iz Indije, Srbija, in ga bo preuredila v počitniški dom, ki bo odprt vse leto pa tudi vsakomur, če bo seveda prostor. Poslopje tega doma je bilo precej prizadeto ož potresu leta 1978 pa so pomagali Tolminski zgraditi nov dijaški dom Srbija in Vojvodina.

KOPER — V Kopru so dobili deset novih avtobusov, ki sprejemajo 100 potnikov, 40 več kot stari.

ZREČE — Zreško kovinsko podjetje Unior je po sedmih letih spet povabilo v kiparsko kolonijo štiri umetnike: tri Zagrebčane in enega Japonca iz Kyota, ki bodo izdelali 4 skulpture.

LJUBLJANA — Potrošniška mrzlica je zajela olje in sladkor. Ju že zmanjkuje. Oblasti pravijo, da je olja dovolj, toda olja na trgu ni. Primanjkuje embalaže — to je steklenice — pravijo oljari. Zato pa je iz blagovnih rezerv Izvršni svet SRS (vlada) sklenil 7. julija sprostiti 350 ton rafiniranega olja, da bi povečali ponudbo. Toda po zadnjih novicah iz Slovenije, olja ni v trgovinah.

CERKLJE — Letošnjo 14. razstavo cvetja in 11. razstavo lovstva so sklenili 7. julija v Cerkljah na Gorenjskem. Teh razstav se je udeležilo 250 razstavljavcev iz vse Slovenije.

PIRAN — V piranskem Križnem hodniku frančiškanskega samostana je pred številnim občinstvom nastopila pianistka Dubravka Tomšič-Srebotnjakova z deli Mozarta, Brahmsa, Liszta in Srebotnjaka. Je bil to tretji koncert iz cikla „Piranski glasbeni večeri“.

LJUBLJANA — Železničarji v Jugoslaviji poudarjajo, da je najbolj gospodarsko v času energetskih kriz prevažanje potnikov in blaga po železnici. Seveda je treba prevoz primerno organizirati. Pri tem pa so v Jugoslaviji povsod „iztirili“ — imajo izgube kljub povečanemu prevozu. Edina izjema je ŽG Železniško transportno podjetje Ljubljana, ki je svoje delo opravilo brez izgub.

METLIKA — V Belokranjskem muzeju v Metliki so 3. julija odprli spominsko razstavo ob 130. obletnici metliške mestne godbe, ene najstarejših slovenskih godb na pihala. Metliška

godba je dan pred odprtjem pripravila jubilejni koncert na grajskem dvorišču. Proslavo so s svojim nastopom obogatili še bobnarji iz Artič ter godbe na pihala iz Črnomlja, Duge Rese (Hrvatska), Gorij, Hrastnika, Kapel, Kočevja, Krškega, Mengša, Straže in Trebnjega

MARIBOR — Sedemdesetletno esperantskega društva so v Mariboru praznovali tri dni in ga zaključili 6. julija. Praznovanja se je udeležilo 300 članov tega društva in 100 gostov iz drugih krajev Jugoslavije ter Avstrije, Italije in Zvezne nemške republike.

VOJNIK PRI CELJU — Stoletnico gasilskega društva so praznovali 6. julija domači gasilci, pridružili so se jim še gasilci iz Metlike ter iz St. Paula in Koflaka iz Avstrije.

HRASTNIK — Hrastniška kemična tovarna izdeluje surovine za pralne praške. Ker pa niso imeli dovolj žveplove kisline, so morali produkcijo 30. junija ustaviti. Ponovno so začeli z delom za izdelavo natrijevega tripoli-fosfata 9. julija, ko so dobili 500 ton žveplove kisline iz Šabca, Avstrije in Madžarske. Običajno jim dobavlja žveplove kislino Cinkarna Celje, porabijo jo pa dnevno okoli 120 ton.

UMRLI SO od 2. do 9. julija 1980:

LJUBLJANA — Branko Malus, pravnik; Gabrijela Janežič r. Zupan; Branko Križ, up.; Cirila Hersel r. Zakotnik; Metka Barle r. Franzl; Franc Hočevar; Ivan Jernejčič; Neža Čede r. Nečemer; 93; Hugon Hibšer, up. fot. mojster; France Klun, up.; Brigita Borštnar r. Mohorič; Miroslava Kastelec r. Kranjc; Maks Čermelj; Davornj Sevska; Katarina Hvastja r. Komic; Vovoska; Rudi Burkeljca; Franci Peterka; Ivan Janežič; Marija Matijažič r. Goslinčar; 88; Stefaniya Ravnikar-Podbevšek; Albert Medič, up., 90.

RAZNI KRAJI — Inmakulata Frančiška Leben, uršulinka, 87, Mekinje; Andrej Mrak, up., Jesenice; Apolonija Šiftar r. Debelak, Petanjci; Vinko Klemenec, up., 73, Črnomelj; Anton Bernard, up. tesarski mojster, Škofja Loka; Stane Papež, Zvirce; Marija Gobec, 81, Celje; Angela Dolanc r. Bevc, Dobovec; Stanislav Zupan, poštni usl., Dol; Margareta Karič, 41, Kranj; Ivan Jenko, 64, Paka; Jože Rogelj, 52, Dolnja Brezovica; Jana Puppia, Gornji Logatec; Marjeta Čučulović r. Stranjšak, defektologinja, Veržej; Anica Kovčič r. Mihelič, Novo mesto; Karel Breskvar, up., Litija; Tilda Mozetič, Tržič; Ivana Jenčič r. Mlinar, 95, Loka pri Zidanem mostu; Pavla Rejec vd. Zupanec, up. učit., Vitanje; Štefan Barkovič, 64, Jesenice pri Brežicah; Anton Grabnar, 71, Žirovše; Elvira Podlesnik r. Pallaš, up. učit., Maribor; Antonija Rahne r. Pižmoht, up., Radeče; Ludvik Bandel, up., Celje; Jela Lokar r. Špacapan, Ajdovščina; Ančka Kern Dolinarjeva, šivilja, Klanec pri Komendi; Martin Urbanc, up., Žiganja vas; Ivanka Strah r. Dečman, Vižmarje; Marija Pajek, Ptuj; Ljudmila Žurman, Hrastje; Karel Sparhak, up. župnik, Šmartno pod Šmarno goro; Maks Luznar, Selca nad Škofjo Loko; Anton Vovk, borec za sev. mejo, 86, Bled; Janez Antolič, 71, Krško; Franc Košir, up., Britof pri Predosljah; Leopold Bizjak, up., Tržič; Jože Pečnik, Podkum; Vera Slavice r. Pogačnik, Kranj; Marija Požek, 83, Griblje v Beli Krajini; Anton Romsak, up., Nevlje; Slava Fertin r. Jelen, Preska; Ika Roš r. Vastič, Laško; Valerija Haller, 81, Radeče pri Zidanem mostu; Terezija Ivanuša, Hajdina.

mitivno izmenjavo dobrin. Kajti socializem si ni nikdar prizadeval za višjo življenjsko raven svojih ljudstev v celoti. Slo je in gre povsod zmeraj le za mednarodni ugled, pa za vojaški in industrijski vzpon vodilne Sovjetske zveze.

To je privedlo do sedanjega gospodarskega zastoja, in tako Rusija kot vzhodnoevropske države so se znašle na robu minimalnih količin življenjskih potrebščin in malone brez rezerv. Že v času industrijskega napredka se je življenjska raven ljudstva le počasi in nesorazmerno dvigala. Danes že nazaduje. Ponekod so tudi stvarni dohodki že nižji.

Vse je odvisno od Sovjetske zveze

Vzroke za sedanjo krizo je iskati tako na vzhodu kot na zahodu v višini cenah petroleja in vzporedno pogonskim sredstvom. Od vzhodnoevropskih držav ima le Poljska svoj premož in Romunija nezadostne količine petroleja. Ostale države toliko kot nič. Vse so odvisne od milosti ali nemilosti Sovjetske zveze. Ta se pa tudi pri najbolj volji ne bi mogla nesebično žrtvovati za svoje brate. Saj žive njeni podložniki slabše kot npr. češki ali vzhodnonemški. Zato mora svetovnim tržnim cenam prilagajati tudi svoje lastne. Izenači jih vsako leto ali poldrugo.

Osebnosti

Krsta: V slovenski cerkvi Marije Pomagaj sta bila krščena v soboto 2. avgusta Marija Andreja Zupanc, hčerka letalskega poročnika Marka in ge. Jožice roj. Kopač. Za botra sta bila ga. Albinca Kopač in Andrej Grohar. Krstil je dr. Alojzij Starc. — V nedeljo 3. avgusta pa je bil krščen Danijel Ivan Panaino, sin Karla in ge. Marjane roj. Gelb. Za botra sta bila Jože Gelb in gdč. Mirta Garnero. Krstil je g. Jože Škerbec. Čestitamo!

Nov slovenski diplomant: Na medicinski fakulteti državne univerze v La Plati je končal študije Franci Marjan Mulc iz Mendoze. Mlademu zdravniku iskreno čestitamo!

Doktor cerkvenega prava: Za doktorja cerkvenega prava je promoviral v Rimu na papeški univerzi Gregoriana g. Jurij Rode doma iz Išana pri Domžalah. Pred odhodom na študij v Rim je deloval v dušnem pastirstvu med Slovenci v Argentini in posebej je bil tudi dušni pastir za območje Slovenskega doma v San Martinu. Vsi Slovenci v Argentini mlademu doktorju iskreno čestitajo in še prav posebej mu izraža svoje veselje in čestitke Svobodna Slovenija.

Carapachay

SPOMINSKI VEČER OB 20-LETNICI DOMA

Sobotni večer 26. julija je bil za naš okraj zopet doživetje. Mladina iz našega Doma je pripravila za starše in prijatelje prireditev v proslavo 20-letnice ustanovitve doma. Udeležba je bila nad vse lepa, saj so bile že v predprodaji prodane vse vstopnice, zato so šli mladi še z večjem veseljem k pripravi.

Scena na odru je bila svojevrstno pripravljena v geslu „kjer sin je tvoj, tam je Slovenija“, dvorana sama pa je bila okusno okrašena. Posamezni gostje so pri vzhodu dobili rdeč nagelj in nato spremljani k pripravljenim mizam. Ob napovedani uri, je pozdravila vse navzoče predsednica Dekliškega krožka gdč. Anica Klemen, razložila pomen te proslave, da je ta prireditev v zahvalo in obdobju dragim staršem, ki so pred dvajsetimi leti začeli iz nič graditi ta dom, da imamo sedaj mladi prostor, koder se šajamo, dobimo izobrazbo in razvedrilo. Nato je nadaljevala: dobili ste pri vzhodu rdeč nagelj, naj bo to znak Slovenstva. Zamislimo se tedaj in se vprašamo: Ali smo še vredni nositi ta znak Slovenstva, ali smo kljub razmeram še Slovenci?

Predsednik Fantovskega odseka Jože Korošec ml. je nato v izveščku podal zgodovino in delovanje vse od začetka in to na podlagi zapisnikov; še bolj nazorno pa je bilo to pokazano pozneje v avdiovizualu.

Zbor deklet je nato s spremljavo kitar zapel lepo tri pesmi: V mesečini, Gozdovi in Bodimo prijatelji. Sledile so slike, ki jih je razlagal Janez Žnidar, od začetka, ko so se ladje s priseljenci ustavele v tukajšnjem pristanišču, ko so se rojaki začeli naseljevati na tem področju, ko se je ustanovila skupnost v Floridi, kjer je g. Albin Avguštin začel slov. šolo in sv. maše ter prosvetne sestanke; kako so začeli rojaki graditi si svoje domove. Sledile so slike od prazne parcele, kjer danes stoji dom, preko graditve in posameznih dogodkov v domu do današnjega dne. Zaključil pa je razlago ob pogledu na sliko, ki je to tudi predstavljala „za nami je dvajsetletna prehojena pot, vijugasta, včasih padajoča, pa zopet dvigajoča“. Ob pogledu na drugo priložnostno sliko pa je nadaljeval: „Pred nami pa je dolga ravna cesta, ki nas bo privedla

SLOVENCİ V ARGENTINI

v divjo puščavo, v razkrajajočo praznino — ali pa nas privedla in popeljala preko rodovitnega polja, do cvetočega vrta, odvisno je od nas vseh.“

Nato so bili navzoči postreženi z dobro pripravljeno večerjo, ki so jo pripravili mladi sami. S postrežbo so pokazali, da nikakor ne zaostajajo za starejšimi, le treba jim je vzbuditi voljo in dostikrat dati potrebno svobodo. Po večerji so še fantje na šaljiv način v dveh prizorih pokazali na pomanjkljivosti v nekem še tako dobro organiziranem društvu.

V živahnem družinskem razgovoru, so rojaki še ostali skupaj, dokler se niso tja po polnoči začeli zadovoljno razhajati, v želji, da bi se še vršila taka srečanja.

A. R.

Mendoza

MARIJANSKA PRIREDITEV PEVSKEGA ZBORA

Slovenski pevski zbor v Mendoza je namenil, da v teku Marijanskega leta pripravi za rojake dve Marijini pobožnosti, ki naj ob večno lepi slovenski pesmi osvetlita sliko Marijinega poslanstva v stvarjenju in v človeštvu ter ob zgledu 1200-letnega Marijinega češčenja med našimi predniki poživita v nas samih isto gorečnost in vdanost Materi božji — naši Mariji Pomagaj.

Prva taka prireditev je bila v nedeljo, 13. julija. Ob 5 popoldne so bili rojaki povabljeni v „našo“ kapelo k ss. mercedarkam, ki so se rade odzvale našemu povabilu in se pobožnosti polnoštevno udeležile.

Uvodno besedo o pomenu pobožnosti je spregovoril dušni pastir g. Jože Horn. Sledil je nastop naših pevcev, ki so izpred oltarja zapeli 20 skladb.

Dva recitatorja, ga. Frida Bajda in inž. agr. Marko Bajuk, sta povezovala menjače ves spored pesmi v zaokroženo celoto.

Iz pesmi se je k Njej dvignila naša prošnja za pomoč in zavetje nam in naši novi domovini in našemu tolikanj preizkušnanemu narodu.

Za uvod je zadonela Premrlova „Bodi pozdravljena!“ Sledila je globoko doživeta adventna „V revji združuje celo stvarjanje“. Nato je v kapeli odjeknil koralni spev „Brezmadežno spočeti“ in Tomčeva „Devica Marija, pogled zjad na nas!“ Sledila je koroška „Je angel Gospodov“, ki nam jo je bil ob zadnjem obisku na traku prinesel g. župnik Vinko Zaletel.

Nato je zbor zapel veličastni „Magnificat — Moja duša poveljuje Gospoda“, nakar so se oglasili naši mali s pesmijo „Češčena, milostna si ti“ in so jim odpevali vsi navzoči.

Spomin na svetoonočno skrivnost smo počastili z Mihelčičevo tako nežno občuteno „Nocoj je nebo razsvetljeno“. K razglasenju Gospodovemu so nam pevci zapeli Riharjevo „Sv. Trije kralji“ in se za učlovečenje Odrašenikovo zahvalili z Vavknovo „Veselite se, narodi!“

Marijo, Mater božjo in Mater vsega sveta so spet počastili naši mali z Blažičevo „Jaz sem otrok Marijin“ in kar sama po sebi nam je iz srca privrela vsem navzočim „Marija, Mati ljubljena“.

Ob besedi sv. očeta Pavla VI. o Kraljici miru smo se k Njej zatekli z gorečo prošnjo ob Sattnerjevi „Tebi pojemo pozdrave“.

In z vsjo globoko presunljivostjo nas je navdala Hribarjeva „Mati žalostna je stala“. Spomnili smo se tudi Marijinih sedmerih mečev z Ačkovo „Marija sedem žalosti“.

Z vsem zmagovalnim navdušenjem je zadonel nato koralni spev v najvišje poteščenju Brezmadežni: „Vzeta je Marija v nebesa!“ Zbor je še počastil ne (Nad. na 4. str.)

O gospodarski krizi v državah komunističnega bloka

Nedavno je Dunajski institut za mednarodne gospodarske primerjave (Wiener Institut für Internationale Wirtschaftsvergleiche) izdal poročilo o gospodarskem stanju v državah pod sovjetskim vplivom. Poročilo posnemajo in komentirajo mnogi evropski časopisi. Mi povzemamo podatke v glavnem po švicarski Weltwoche.

Lenin in kasneje Hruščov sta sanjala o Rusiji kot o prvi gospodarski velsili sveta. Ta sen se je dozdeval skoro dosegljiv, ko je 1973 zajela zahodni svet prva petrolejska kriza. A kmalu je začelo upanje upadati. Danes je gotovo, da ne bo nobena COMECON država dosegla ciljev iztekajoče se petletke. Tudi te države že prizadeva energetska kriza. Politični dogmatizem starajočih se oblastnikov preprečuje nujno preobnovo gospodarskih struktur. Izjemo tvorita Ogrska in nevrščena Jugoslavija. COMECON države so v inozemstvu zadolžene v plačilni bilanci za 144 milijard šv. Fr., medtem ko znaša kosmati družbeni pridelek 5.000 Fr. na osebo, kar je polovica zahodnega dosežka.

Komunistični blok doživlja tačas svojo najhujšo gospodarsko krizo in

nič ne da misliti na skorajšnje zboljšanje. Kvečjemu obratno. Njihove statistike sicer izkazujejo sijajne napredke. Papir je potrepljiv. Tako npr. navajajo, da zasegajo COMECON države le 8,9% svetovnega prebivalstva, a dosežajo 23,7% vse zemlje, narodne proizvodnje in eno tretjino industrijskih izdelkov. Sovjetska zveza je neoporečna druga gospodarska sila za ZDA in jih celo preseza v proizvodnji jekla, premož in petroleja. Zaostaja pa za njimi z elektroniko, električno energijo, z avtomobili, kemičnimi vlakni itd. Včasih ma zasedla 35 milijonska Poljska se je med industrijskimi državami povzpela na enajsto mesto. Madžarska (10 milijonov prebivavcev) je nudila med obojema vojnoma lahko samo papirko in pitane gosi. Danes izvaja avtobuse, železniške vozove, zdravila, vse v dobri kakovosti. Romunija doseza v proizvodnji jekla količino predvojnega Anglije.

Vendar ni ta industrijski vzpon prinesel povprečnemu državljanu nobenih prednosti. Gospodarstvo je v celoti slej ko prej pomanjkljivo; mnogo potrošniško blago primanjkuje, izdelava je nezadovoljiva, cene so črnohorizijanske in še zmeraj se ljudje zatekajo v pri-

Istočasno pa se trdovratno upira plačati svojim trabantom višje cene za proizvode, s katerimi ji plačujejo dobavljene surovine.

Za enake količine petroleja morajo danes Vzhodnoevropejci dobavljati Rusiji za dobrih 40% več blaga kot leta 1975. Ta razlika se odraža v visoki porasti domačih cen, kar nujno vodi v inflacijo — pojav, ki bi ne smel biti možen v komunističnem gospodarskem sistemu.

Razmeroma drag zahodni uvoz še bolj viša cene in manjša kupno moč zaslužka. Na Madžarskem priznavajo 9 odstotno inflacijo za l. 1979, medtem ko so se dohodki zvišali le za 6,5%. Na Poljskem govorijo celo o petnajst odstotnem znižanju kupne moči.

Medtem ko na Ogrskem odkrito priznavajo dražitve, jih na Poljskem zakrivajo s preimepovanji proizvodov in s črnohorizijanstvom. Na Češkem in v Romuniji so podražili bencin za 50%. V Vzhodni Nemčiji so se močno dvignile cene pohištva, tepihom in obutvi. V Romuniji stane dober televizor dve celi mesečni plači, hladilnik celo tri. Celu nauha živila ne zdržijo več stalnih cen. Preobremenjeni državni proračuni ne zmorejo potrebnih visokih subvencij. Finančni ministri morajo 20—25% narodnega dohodka žrtvovati za vzdrževanje cen prometnim sredstvom in najvažnejšim živilom.

Trgovanja z Zahodom vedno manj

Tem težavam se pridružujejo še druge: Krči se trgovanje z Zahodom. Vzrokov je več. Zaradi lastne gospodarske krize omejuje Zahod tuje uvoze. Poleg tega uvaja visoke zaščitne carine, predvsem Evropska gospodarska skupnost za poljedelski sektor, kar posebej prizadeva balkanske države. Po drugi strani nezadovoljiva kakovost vzhodnih izdelkov ne prepričuje zmeraj Zahoda. Močno konkurenco predstavljajo tudi ponudbe mnogonarodnih podjetij iz razvijajočih se držav, kot so npr. Indija, Taiwan, Brazil, Pakistan, Hongkong itd. COMECON države se morejo končno meriti v izvozu samo še z nekaj goriva, z električnim tokom, s sezonskimi poljedelskimi pridelki in z industrijskim četrtem, kvečjemu polizdelki.

Vzhodna Evropa je tako zašla v brezizhoden začarani krog. Prenizki izvozi povzročajo pomanjkanje deviz. Zato ne more naročati v svobodnem svetu dovolj strojev in drugega nujno potrebnega blaga. Obratovati mora z zastarelimi, nedonosnimi proizvodnimi sredstvi, ponajveč sovjetskega izvora. S tako tovarniško opremo ne doseže niti po kakovosti ne po ceni zahodnih proizvodov, pač pa podlega čedalje bolj odvisnosti od Rusije. Le-ta tem lažje

(Nad. na 4. str.)

Sobota, 9. avgusta ob 20,30 uri v Slovenski hiši

pevsko - glasbeni festival

SODELOVALO BO NAD 160 DEKLET IN FANTOV IZ VSEH OKRAJEV VEL. BS. AIRESA. VSTOPNICE NA VOLJO PRED PRIREDITVIO OB 18.30 URI.

(Nad. s 3. str.)

beško Hčer z mavovo „Marija, stvarjenje si dika zares“. In ni moglo biti drugače, kakor da je pevcem iz srca pripela Kimovčeva navduševalna „Odprta so sveta nebesa“.

In smo se z vso iskreno vdanostjo obrnili k Njej, ter ji v naročje položili naše prošnje za nas v Argentini, za ves naš rod v Sloveniji in po vsem svetu ob Vodopivčevi „Glej, o Marija!“

In končno se je marsikomu orosilo oko, ko smo prisluhnili, kaj nam Marija na naše goreče prošnje odgovarja. Pevci so nam zapeli Riharjevo „Z Bogom! dan's Marija pravi“.

Končali smo Marijino pobožnost z blagoslovom z Najsvetejšim ter se poslovlili od Marije Pomagaj s posvetilno „O, Marija, naša ljuba Mati!“

Bb.

DRUŠTVENI OGLASNIK

Seja izvršnega odbora ZS bo v četrter 7. avgusta ob 20. uri v Slovenski hiši.

Slovenska radijska oddaja je vsako nedeljo od 8 do 8.30 ure na radio Antartida.

Ponovno prosimo vse izposojevalce knjig, ki izposojene knjige zadržujejo doma, da jih čim prej vrnejo v društveno knjižnico!

Omislimo (in pomnožimo) si DRUŠTVENO KNJIŽNICO! Lepa prilika bo dana s tiskovno razstavo in sejmom v Hladnikovem domu v Slovenski vasi zadnje soboto in nedeljo v avgustu!

Slovensko planinsko društvo v Argentini

prireja v Našem domu v San Justo 30. avgusta ob 20. uri

družabni večer

Čisti dobiček je namenjen za „stan“ v Bariločah.



**ORGANIZACION
ESLOVENA INMOBILIARIA**

T. E. 651-5885

HIPOLITO YRIGOYEN 2946 - S. JUSTO

O. E. vam nudi

stalno nove priliko za nepremičninsko investicijo; stalni posvet za kupčijo, hipoteko, financiranje in upravljanje stanovanjskih poslopij.

O. E. je sedaj na prošnjo svojih klientov tudi davčna, pravna, knjigovodska in administrativna posvetovalnica.

O. E. tudi ureja plačevanje občinskih in drugih obveznosti; bančne posle itd.

Vaš telefonski klic ali obisk nas počasti

PO ŠPORTNEM SVETU

NA MOSKOVSKI MINIOLIMPIADI prevladujejo sovjetski in vzhodnonemški športniki, daleč za njimi pa so Madžari, Italijani, Bolgari, Francozi in Poljaki ter ostali. Jugoslovanski reprezentante so zbrali do trinajstega dne olimpiade 8 medalj — eno zlato v košarki, tri srebrne in 4 bronaste medalje. V nogometu, kjer so nekoliko računali na kako medaljo, so jim bron odvezli Sovjeti, ki so jih premagali z 2:0.

NA 13. DRŽAVNEM mladinskem padalskem prvenstvu v Prištini so slovenski padalci dosegli odlične rezultate. Prvo mesto je osvojil med posamezniki Darko Svetina, odlične uspehe pa so dosegli tudi v skupinskih skokih, kjer je bila prva ekipa Slovenije v postavi Svetina, Šmit, Lazar, Božič.

NA GROENLAND je iz Maribora v začetku julija odpotovala osemčlanska alpinistična odprava. Na Danskem sta se odpravi pridružila še Janez Bizjak in Tone Strojnik iz Ljubljane. Alpinisti so bili v gorah Groenlanda 25 dni. Alpinisti so sami prispevali več kot polovico potrebnega denarja, ostalo pa so prispevala podjetja pa tudi zasebniki iz Maribora in Slovenske Bistrice.

NA 13. MEDNARODNI kolesarski dirki „Okrog Pohorja“ je nastopilo 140 udeležencev iz Jugoslavije, Avstrije in Sovjetske zveze. Prvo mesto je osvojil Puljčan Bruno Bulič pred Piršem, Udovičem, Krhlikarjem in Repretom.

JON ERIKSON, 25-letni učitelj, je prvi preplaval Michigansko jezero (59 km) v 19 urah in 45 minutami. Te dni pa namerava kar trikrat preplavati kanal Le Manche med Vel. Britanijo in Francijo.

TENISKI KLUB ALL ENGLAND v Wimbledonu zasluži s svojim tradicionalnim turnirjem v dvanajstih dneh toliko, da lahko ta klub nato živi od simboličnih prispevkov svojih rednih 375 članov, ki plačajo za letno članarino 8,70 funtov. Teniški klub ima poleg teh rednih članov še sto občasnih, ki jih izbere vsako leto. Na seznamu čakajočih, ki bi radi postali redni člani tega najstarejšega teniškega kluba pa je okrog 700 oseb, toda letno jih vpišeje le kakih šest. — Klub je imel s prireditvijo izgubo le leta 1895. Letos pa je iztržil z vstopninami, televizijskimi prenosmi, oglasi in parkirninami okrog 2 milijona funtov, za nagrade je odštel 260.000 funtov, plačal honorarne uslužbenice od tekma in kakih 400.000 funtov je moral oddati britanski teniški zvezi.

OBVESTILA

PETEK, 8. avgusta:

Sestanek Zveze slov. mater in žena v Slovenski hiši ob 20. uri. Predava dr. Miha Stariha „Vpliv in posledice arterioskleroze“.

V prostorih SLOGE ob 20. uri predavanje dr. Marka Kremžarja o Gospodarstvu v Argentini.

SOBOTA, 9. avgusta:

Pevska glasbeni festival SDO in SFZ v Slovenski hiši.

NEDELJA, 10. avgusta:

PEGI vaja pod vodstvom ge. Locke Jermanove ob 11. uri v Slovenski hiši.

SOBOTA, 16. avgusta:

Redni pouk Slov. srednješolskega tečaja v Slovenski hiši ob 15. uri.

Dr. MIHAEL STARIHA

SPLOŠNA KLINIKA
špecialist za krvne bolezni

Zapiola 2404 Castelar

Ordinira v ponedeljek, torek, četrtek in soboto. Predhodne prijave po T. E. 628-0943.

JAVNI NOTAR
FRANCISCO RAUL
CASCANTE

Escribano Público

CANGALLO 1642 BUENOS AIRES
prtiličje, pisarna 2
T. E. 35-8827

IL. kulturni večer Slovenske kulturne akcije. Predaval bo p. dr. Alojzij Kukovica DJ o filozofu Jean Paul Sartru v gornji dvorani Slovenske hiše ob 20. uri.

NEDELJA, 17. avgusta:

Slovensko romanje v Lourdes ob 15.30 uri.

PONEDELJEK, 18. avgusta:

Sestanek Lige žena-mat v San Martinu ob 18.30. Govorila bo ga. Mira Eckerjeva.

NEDELJA, 24. avgusta:

V San Martinu žegnanje in sprejem novih članov v članstvo Slovenskega doma. Ob 11.30 sv. maša, ob 13 sprejem in skupno kosilo.

V Slovenskem domu v Berazateguiju ob 6. uri občni zbor.

SOBOTA, 30. avgusta:

V Slovenski hiši nadaljevanje Filozofskega ciklusa predavanj dr. Milana Komarja. Pričetek ob 16. uri v mali dvorani.

Redni pouk Slov. srednješolskega tečaja v Slovenski hiši ob 15. uri.

V Našem domu v San Justu ob 20. uri družabni večer v priredbi Slovenskega Planinskega društva.

V Hladnikovem domu v Slovenski vasi ob 10.30 do 12.30 in od 15 do 22 TISKOVA RAZSTAVA združena s knjižnim sejmom.

NEDELJA, 31. avgusta:

Celodnevna prireditve v slov. zavetju dr. Gregorija Rožmana ob 10-letnici agoslovitve temeljnega kamna in 5-tnice otvoritve.

V Hladnikovem domu v Slovenski vasi od 10.30 do 12.30 in od 15 do 22 TISKOVA RAZSTAVA združena s knjižnim sejmom.

SOBOTA, 6. septembra:

XIII. dan Zveze slov. mater in žena Ob 19. uri sv. maša v slovenski cerkvi Marije Pomagaj, nato dolenjska večerja v veliki dvorani.

NEDELJA, 28. septembra:

Proslava obletnice Slomškovega doma.

Prof. dr. JUAN
JESUS BLASNIK

špecialist za ortopedijo
in travmatologijo

MARCELO T. DE ALVEAR 1241, PRITL.
CAPITAL FEDERAL T. E. 393-3536

Ordinira v torek, četrtek in soboto od 17 do 20. Zahtevati določitev ure na privatni telefon 666-4366.

V San Martinu bo v nedeljo, 24. avgusta

žegnanje

ob 32 - letnici sv. maše za Slovence, in

sprejem novih članov

v članstvo Slov. doma v San Martinu.

Spored: Ob 11,30 sv. maša v cerkvi zavoda Presv. Srea.

Ob 13 v dvorani Slov. doma sprejem novih članov

in SKUPNO KOSILO

za vse člane in prijatelje Doma.

Nakaznice za kosilo bodo na razpolago pri odbornikih in v Domu (na telefon: 755-1266).

ZAVETIŠČE DR. GREGORIJA ROŽMANA

V NEDELJO, 31. AVGUSTA 1980

10. obletnica blagoslovitve temeljnega kamna
5. obletnica blagoslovitve in otvoritve

ob 11.30 uri sveta maša

Odkritje spominskih plošč

Generalu LEONU RUPNIKU in dr. LOVRU HACINU

(Cenjene goste se prosi, da prineso jedilni pribor)

Zavetiščje dr. Gregorija Rožmana

31. AVGUSTA OB 11

VESTNIK

pristrčno vabi vse rojake naročnike in prijatelje k slovesnemu odkritju spominskih plošč v oddelkih „Gen. Rupnik“ in „Upravnik dr. Hacin“. To bo ob deseti obletnici Zavetišča.

ESLOVENIA LIBRE

Editor y director: Miloš Stare

REDACCION Y ADMINISTRACION:

RAMON L. FALCON 4158

1407 BUENOS AIRES

ARGENTINA

Teléfono: 69-9503

Uredniški odbor:

Miloš Stare, dr. Tine Debeljak, Slavimir Batagelj in Tone Mizerit

Correo Argentino Central (B)	FRANQUEO PAGADO Concesión Nº 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión Nº 3824
Registro Nacional de la Propiedad Intelectual Nº 1.419.886	

Naročnina Svob. Slovenije za l. 1980: za Argentino \$ 88.000.—, pri pošiljanju po pošti \$ 93.000.—; ZDA in Kanada z avionsko pošto 40 USA dol.; obmejne države Argentine 35 USA dol.; Avstralija 60 USA dol.; Evropa 43 USA dol.; ZDA, Kanada in Evropa z navadno pošto 35 USA dol.

TALLERES GRAFICOS "VILKO" S.R.L., ESTADOS UNIDOS 425, 1101, BUENOS AIRES, T. E. 33-7213



KREDITNA ZADRUGA

"SLOGA" z.o.z.

BME. MITRE 97

RAMOS MEJIA

T. E. 658-6574

654-6438

URADNE URE:

PONEDELJEK, SREDA IN PETEK

OD 15. DO 19. URE

PODRUŽNICA:

SLOVENSKI DOM - SAN MARTIN

CORDOBA 129 - T. E. 755-1266

TOREK IN ČETRTEK OD 18. DO 20. URE

ZVEZA SLOV. MATER IN ŽENA

bo praznovala v soboto 6. septembra svojo trinajsto obletnico, letos pod geslom: „Z zaupanjem v bodočnost“. Ker je bilo na seji širšega odbora predlagano in sklenjeno, da se ta naš dan proslavi tudi z večerjo in pristnem domačem vzdušju, bomo vsako leto ob tej priliki pripravile slovenske narodne jedi. Na programu za letošnji večer je: DOLENJSKA VEČERJA. Kratak kulturni program, tipični dolenjski jedilnik in slike, nas bodo v vselem razpoloženju spominjali na valovito Dolenjsko, ki se razprostira od Posavskega hribovja, tja do Kolpe. Stara narodna pesem: Pridi Gorenjč, te vabi Dolenjč, naj se za to priliko razširi na vse prijateljce, katere že zdaj vabimo na naš večer in prosimo, da si nabavite vstopnice pri odbornikih Zveze, ali pa v Slovenski hiši.